

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Lēmums Nr.187

Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

SIA „*RĪGA GREID*” (turpmāk – Ierosinātāja), reģ.Nr.40103657446, juridiskā adrese: Ģertrūdes iela 100 – 33, Rīga, LV-1009; elektroniskā pasta adrese: kaspars.patass@inbox.lv.

Paredzētās darbības nosaukums:

Ni–Cd akumulatoru, Ni–Cd bateriju un sārņu saturošu bateriju reģenerācijas iekārtas uzstādīšana (turpmāk – Paredzētā Darbība).

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Rīga, Aptiekas iela 21 (kad.Nr.0100 013 0164).

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2016.gada 1.marta vēstule Nr.4.5.–05/1680, 2016.gada 29.februāra ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.RI16SI0022 (turpmāk – Izvērtējums) un tam pievienotie materiāli, Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2016.gada 18.marta vēstule Nr.8–01/370 “*Par lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu*” Ierosinātājam un 2016.gada 18.marta vēstule Nr.8–01/367 “*Par lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu*” Pārvaldei; 2015.gada 20.maija atļauja Nr.RI15IB0042 B kategorijas piesārņojošai darbībai; Pārvaldes 2015.gada 28.maija lēmums Nr.RI15VL0111 “*Par pārrakstīšanās kļūdas labošanu B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.RI15IB0042*”; Pārvaldes 2016.gada 26.februāra lēmums Nr.RI16VL0104 “*Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “RĪGA GREID” 20.05.2015. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI15IB0042 atcelšanu daļā, kas attiecas uz bateriju un akumulatoru reģenerāciju*”.

Pārvaldes viedoklis:

Pārvalde uzskata, ka Paredzētajai Darbībai normālos apstākļos, darbību veicot atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu prasībām un ievērojot nozarē labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, nav paredzama būtiska negatīva ietekme, turklāt darbība ir vērsta uz to, lai veiktu turpmāk atkārtoti izmantojamo vielu (konkrēti kadmija un cinka) izdalīšanu no atkritumiem, kā arī Paredzētās Darbības norises vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, līdz ar to Pārvaldes ieskatā Paredzētajai Darbībai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra nav nepieciešama.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ir vērsusies Pārvaldē ar iesniegumu ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam Ni–Cd un sārnu saturošu bateriju un akumulatoru reģenerācijas iekārtas uzstādīšanai Rīgā, Aptiekas ielā 21 (kad.Nr.0100 013 0164) (turpmāk – Darbības Vieta un Īpašums). Pārvalde veikusi ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu, pamatojoties uz likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 3.²panta (1)daļas 3)punkta c)apakšpunktu un 5)punktu.
2. Pēc Ierosinātājas iesnieguma un papildus informācijas saņemšanas Pārvalde ir novērtējusi Paredzētās Darbības ietekmi uz vidi, izvērtējot gan Darbības Vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, dabas vērtības, darbības apjomus, izvēlētos tehniskos risinājumus, gan avāriju riskus, fizikālās ietekmes, piesārņojuma un traucējumu aspektus, vides absorbcijas spējas, savstarpējās un summārās ietekmes u.c. faktorus, kas varētu radīt ietekmi uz vidi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktajiem kritērijiem.
3. Birojs ir izskatījis Pārvaldes Izvērtējumu un ar to saistīto tiesisko regulējumu un, pieņemot šo Biroja lēmumu, ņemti vērā šādi lietai būtiski fakti:
  - 3.1. Darbības Vieta atrodas Rīgā, blakus Sarkandaugavas kanālam un bijušajai AS “*RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA*” teritorijai. Darbības Vietā ir esoša čuguna un tērauda lietņu ražotne, kur līdz 2014.gadam darbību veikusi SIA “*Baltic Titan*”. Saistībā ar SIA “*Baltic Titan*” darbību norādāms, ka 2008.gada 15.jūlijā Birojs ir izdevis lēmumu Nr.346 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*” SIA “*Baltic Titan*” plānotajai melno un krāsaino metāllūžņu un izlietoto akumulatoru savākšanai, pārkraušanai un šķirošanai, savukārt 2009.gada 14.decembrī Birojs ir izdevis lēmumu Nr.506 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*” SIA “*Baltic Titan*” plānotajai melno un krāsaino metālu kausēšanas ceħa (iecirkņa) izveidei, paredzot čuguna un tērauda sakausējumu iegūšanai kā izejmateriālus izmantot melno un krāsaino metālu atgriezumus un nolietotos Ni–Fe un Ni–Cd akumulatorus, kā arī leģējošās piedevas. Pārvalde bija izsniegusi atļauju Nr.RI10IB0056 SIA “*Baltic Titan*” B kategorijas piesārņojošai darbībai - plānotajai čuguna un tērauda lietņu ražošanai. Pašlaik SIA “*Baltic Titan*” ražošanas telpas un iekārtas ir pārņēmusi Ierosinātāja. 2015.gada 20.maijā Pārvalde ir izsniegusi B kategorijas atļauju Nr.RI15IB0042 (turpmāk – Atļauja) Ierosinātājas B kategorijas piesārņojošai darbībai - plānotajai čuguna un tērauda kausēšanai stāvceplā (kupolveida) krāsnī ar ražošanas maksimālo jaudu 2t/stundā un kopējo metāllūžņu pārstrādes apjomu līdz 700t gadā, līdz 210t nolietoto Ni–Cd akumulatoru un bateriju (200t Ni–Cd akumulatoru un 10t Ni–Cd bateriju) un līdz 20t sārnu bateriju (kopā 930t pārstrādājamā materiāla) pārstrādes apjomu.
  - 3.2. Atbilstoši Atļaujai pārstrādei paredzētie atkritumu klašu veidi ir 160117 *Melnie metāli*, 170405 *Čuguns un tērauds*, 170407 *Jaukti metāli*, 191001 *Čuguna un dzelzs atkritumi*, 191202 *Melnie metāli*, 200140 *Metāli*, 160602 *Niķeļa un kadmija (Ni–Cd) baterijas un akumulatori*, 160604 *Sārnu saturošas baterijas (izņemot 160603)* un 200134 *Baterijas un akumulatori, kuri neatbilst 200133 klasei*. Šo atkritumu klašu pārstrādei piemērots reģenerācijas kods R4, ko atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 26.aprīļa noteikumu Nr.319 “*Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem*” 1.pielikumā noteiktajam piemēro metālu un metālu savienojumu pārstrādei vai attīrīšanai.
  - 3.3. 2015.gada 3.februārī saimnieciskās darbības veikšanai Ierosinātāja ir noslēgusi telpu nomas līgumu Nr.02.02.15 ar SIA “*ERUS*”, kas savukārt ir noslēgusi zemes nomas līgumu ar SIA “*IRT REALTY*” par telpas (ceħs un ģērbtuve) ar platību 428m² un nojumes ar platību 126m², ar telpās uzstādītajām 2t *krānsijām* lietošanu kausēšanas ceħa izveidei un metālisko atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai un

uzglabāšanai. Atbilstoši lietā iesniegto līgumu kopijām secināms, ka abu iepriekš minēto līgumu derīguma termiņš ir beidzies jau 2015.gada 31.decembrī. Tādējādi secināms, ka darbības realizācijai nepieciešama līgumu darbības atjaunošana.

- 3.4. Pēc Atļaujas izsniegšanas 2015.gada 20.augustā Pārvalde saņēma Latvijas atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācijas (turpmāk – LASUA) vēstuli Nr.23/08–15 “*Par SIA “RĪGA GREID” bateriju un akumulatoru atkritumu pārstrādes procesa atbilstību Direktīvai 2006/66/EK, Regulai (ES) Nr.493/2012 un Ministru kabineta noteikumiem Nr.485*”, kurā sniegts viedoklis, ka:
  - 3.4.1. atbilstoši Atļaujai čuguna un tērauda lietņu ražošanā kā legējošā piedeva tiks izmantoti Ni–Cd akumulatoru un bateriju atkritumi, taču neviena legētā tērauda marka nesatur kadmiju, kā arī nav informācijas, ka kadmijs tiktu izmantots kā legējošais elements arī čuguna ražošanā;
  - 3.4.2. atbilstoši Direktīvas Nr.2006/66/EK 3.pielikumam un Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumu Nr.485 „*Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība*” (turpmāk - Noteikumi Nr.485) 27.punkta 27.2.apakšpunktam ir jāpārstrādā 75% no Ni–Cd bateriju un akumulatoru vidējā svara, nodrošinot pēc iespējas augstāku iespējamu kadmija pārstrādes pakāpi, ja tas nerada nesamērīgas izmaksas, taču Ierosinātājas izmantotā metode vispār nenodrošina kadmija pārstrādi, līdz ar to Direktīvā Nr.2006/66/EK un Noteikumos Nr.485 noteiktās pārstrādes prasības nav iespējams izpildīt. Tā kā izmantotais ražošanas process nenodrošina kadmija pārstrādi, kas Ni–Cd baterijās un akumulatoros sastāda aptuveni 15%, tad pat teorētiski, pieņemot, ka atlikušo sastāvdaļu kausēšanā neradīsies nekādi zudumi un nekas nenonāks šlakā, ir iespējams maksimāli atgūt tikai aptuveni 61% no Ni–Cd bateriju un akumulatoru atkritumu vidējā svara;
  - 3.4.3. savukārt sārnu saturošo jeb alkaline bateriju atkritumi pirms ievietošanas ceplī tiks tikai samalti, neveicot nekādas citas darbības, tādējādi, kausējot samaltu bateriju masu, veidojas lieli materiālu zudumi. LASUA norādījusi, ka atbilstoši Direktīvas Nr.2006/66/EK 3.pielikumam un Noteikumu Nr.485 27.punkta 27.3.apakšpunktam ir jāpārstrādā vismaz 50% no alkaline bateriju vidējā svara;
  - 3.4.4. ņemot vērā, ka sārnu saturošo jeb alkaline bateriju atkritumu klasē 200134 bez sārnu saturošo bateriju atkritumiem ietilpst arī Li–ion, Li–Pol un NiMH baterijas un akumulatori, LASUA nav skaidrs, kā tiks nodrošināta tikai sārnu saturošu bateriju atkritumu izmantošana, jo bateriju atkritumus tādos daudzumos, kādi tiek izmantoti rūpnieciskā ražošanā, sašķirot manuāli nav iespējams – piemēram, alkaline baterijas vizuāli neatšķiras no NiMH akumulatoriem;
  - 3.4.5. citas Eiropā esošās bateriju un akumulatoru pārstrādes rūpnīcas ir vērstas uz to, lai pēc iespējas efektīvāk nodrošinātu baterijās un akumulatoros esošo vērtīgo metālu (Zn, Cd, Li u.c.) atgūšanu un lai iegūtie metāli būtu pēc iespējas tīrāki, taču nav zināmas pārstrādes iekārtas, kurās izlietotās baterijas un akumulatori tiktu sasmalcināti un uzreiz izmantoti tērauda vai čuguna lietņu ražošanā kā nedalīta masa;
  - 3.4.6. ar Regulu Nr.493/2012 tiek nodefinēts bateriju un akumulatoru pārstrādes process un noteikta pārstrādes efektivitātes aprēķināšanas kārtība, kas nozīmē, ka bateriju un akumulatoru pārstrādātājiem ir jānodrošina atgūto metālu vai to savienojumu masas uzskaitē. Izmantojot plānoto ražošanas metodi, nav iespējams noteikt, cik lielu īpatsvaru gatavajā produkcijā sastādīs tieši no baterijām un akumulatoru atkritumiem atgūtie metāli, cik lieli būs zudumi un cik daudz baterijās un

akumulatoros esošo sastāvdaļu būs šlakā, jo stāvceplī kā bāzes izejvielu izmantos metāllūžņus ar dažādu ķīmisko sastāvu, turklāt leģēšanas fāzē izkausētajam materiālam tiks papildus pievienoti Ni, Cr, Si u.c. metālus saturoši savienojumi;

- 3.4.7. līdz ar to LASUA secinājusi, ka Ierosinātājas izmantotās tehnoloģijas nevar nodrošināt Ni–Cd bateriju un akumulatoru atkritumu, kā arī sārnu saturošu bateriju atkritumu pārstrādi atbilstoši Direktīvai 2006/66/EK, Regulai Nr.493/2012 un Noteikumiem Nr.485, kā arī uzņēmumā realizētais ražošanas process nav uzskatāms par Ni–Cd akumulatoru un bateriju, kā arī alkaline bateriju atkritumu pārstrādi. Ņemot vērā minēto, LASUA lūdza Pārvaldi atkārtoti izvērtēt Ierosinātājas pielietoto bateriju un akumulatoru atkritumu pārstrādes procesu.
- 3.5. Lietas turpmākas virzības (ietverot saraksti starp Ierosinātāju un Pārvaldi, Pārvaldes lēmumus un Ierosinātājas iesniegumus, Pārvaldes plānveida integrēto pārbaudi Darbības Vietā) rezultātā 2016.gada 26.februārī Pārvalde pieņēma lēmumu Nr.RI16VL0104 *“Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “RĪGA GREID” 20.05.2015. izsniegtās B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas Nr.RI15IB0042 atcelšanu daļā, kas attiecas uz bateriju un akumulatoru reģenerāciju”*, rediģējot Atļaujas nosacījumus – jaunajā redakcijā Atļauja ir izsniegta čuguna un tērauda kausēšanai stāvceplā (kupolveida) krāsnī ar ražošanas maksimālo jaudu 2t/stundā un kopējo pārstrādes apjomu līdz 700t metāllūžņu gadā, kā arī bateriju un akumulatoru uzglabāšanai ar apjomu līdz 230t/gadā un vienlaicīgo uzglabājamo šo atkritumu apjomu 24t. Atļauja ir izsniegta bateriju un akumulatoru atkritumu (atkritumu klases 160602, 160604 un 200134) uzglabāšanai, savukārt bateriju apstrāde (izjaukšana, smalcināšana, kausēšana un citas darbības) uzņēmumam pašlaik nav atļauta. Lēmumā Pārvalde secinājusi, ka līdz brīdim, kad uzņēmumā nevar tikt nodrošināta kadmija un cinka izdalīšana no baterijām un akumulatoriem, samaltā bateriju masa nevar tikt pievienota metāllūžņiem kā leģējošā piedeva, līdz ar to norādot -, kamēr uzņēmumā nav uzstādīta iekārta, kur var veikt kadmija un cinka izdalīšanu, un ir veikti attiecīgi grozījumi uzņēmumam izsniegtajā Atļaujā, uzņēmums nevar nodarboties ar šāda veida bateriju un akumulatoru pārstrādi.
- 3.6. Pašlaik Ierosinātāja ir paredzējusi veikt grozījumus esošajā Atļaujā:
  - 3.6.1. paredzēts uzstādīt jaunu tehnoloģisko iekārtu – periodiskas darbības elektriskās pretestības tīģelītipa vakuumkrāsnī, kur, izmantojot sublimācijas metodi, plānots reģenerēt kadmiju no Ni–Cd akumulatoriem un baterijām un cinku no sārnu saturošām baterijām;
  - 3.6.2. paredzēts mainīt izejvielu proporcijas, palielinot iepriekš plānoto pārstrādājamo Ni–Cd akumulatoru un bateriju daudzumu un sārnu saturošu bateriju daudzumu – gadā plānots pārstrādāt 360t Ni–Cd akumulatorus un baterijas (340t Ni–Cd akumulatorus un 20t Ni–Cd baterijas) un 210t sārnu saturošas baterijas (200t atkritumu klases 160604 atkritumus un 10t atkritumu klases 200134 atkritumus). Kopējais pārstrādājamo materiālu daudzums paliks nemainīgs (930t), jo proporcionāli plānots samazināt iepērkamo metāllūžņu daudzumu (no iepriekš Atļaujā noteikto 700t metāllūžņu daudzuma gadā līdz 360t metāllūžņu daudzumu gadā).
- 3.7. Raksturojot ar izmaiņām papildināto tehnoloģisko procesu, Ierosinātāja norādījusi sekojošo (tehnoloģiskā procesa shēma atrodama Izvērtējuma materiālos):
  - 3.7.1. ražošanas process sākas ar metāllūžņu, Ni–Cd akumulatoru, Ni–Cd bateriju un sārnu saturošu bateriju saņemšanu no piegādātājiem;

- 3.7.2. atbilstoši Izvērtējuma materiāliem pievienotajai bateriju un akumulatoru pārstrādes shēmai - pēc materiālu piegādes plānots veikt manuālo šķirošanu, sašķirojot metāllūžņus (360t), Ni–Cd baterijas (20t), sārnu saturošas baterijas (210t) un Ni–Cd akumulatorus (340t), kurus, izmantojot roku darbu, plānots sadalīt pa sastāvdaļām – Ierosinātāja norādījusi, ka 340t neizkomplektētu akumulatoru sastāvā ir 120 – 150t (35 – 45%) Cd–Fe elektrodi, 120 – 150t Ni–Fe elektrodi, bet pārējās 40 – 100t ir korpusi, pieslēguma vadi un spailes, elektrolīta atliekas. Kaut gan Ierosinātāja norādījusi, ka baterijas un akumulatori no piegādātājiem tiks saņemti jau sašķiroti, tomēr pastāv iespēja, ka pārstrādei paredzētās baterijas nelielos daudzumos var saturēt cita veida bateriju piejaukumus, tāpēc tās plānots vēlreiz šķirot, lai izslēgtu neatļautu piedevu nonākšanu gatavajā kausējumā vai sārņos. Plānots, ka pārstrādei nebūs derīgas neprognozējama daļa (no 0 līdz 5t) no baterijām, un tās plānots nodot citam pārstrādātājam. Ierosinātāja apliecina, ka nepieņems pārstrādei bateriju veidus, kas nav ieļauti tai izsniegtajā Atļaujā, kā arī paredzētā rīcība ar atkritumiem un to sortiments ir reglamentēts jau iepriekš izsniegtās Atļaujas nosacījumos, un tas arī tiks ievērots. Papildus Ierosinātāja uzsvērusi, ka nav plānojusi nodarboties ar litiju saturošu bateriju un akumulatoru pārstrādi arī pēc grozījumu veikšanas esošajā Atļaujā;
- 3.7.3. nākamajā etapā paredzēta sašķirotu bateriju smalcināšana mazas jaudas mehāniskajā smalcinātājā;
- 3.7.4. pēc smalcināšanas Ni–Cd baterijas (20t) un sārnu saturošas baterijas (210t), kā arī nesmalcinātus no Ni–Cd akumulatoriem atdalītus Cd–Fe elektrodus (150t) plānots novadīt uz elektrisko vakuumiekārtu, kas nodrošinās bateriju kausēšanas procesu. No Ni–Cd baterijām un Cd–Fe elektrodiem gadā kā gatavo produkciju plānots izdalīt 60t metāliskā kadmija, savukārt no sārnu saturošām baterijām – 40t metāliskā cinka (Zn). Iegūtais metāls veido neregulāras formas lietņus (granulas). Ierosinātāja norādījusi, ka sārnu saturošas un Ni–Cd baterijas vakuumiekārtā plānots apstrādāt atsevišķi;
- 3.7.5. pārējos bateriju un Cd–Fe elektrodu atlikumus (280t) kopā ar metāllūžņiem (360t) un no Ni–Cd akumulatoriem atdalītajiem Ni–Fe elektrodiem (150t) plānots novirzīt uz kausēšanas stāvcepla krāsni, kur baterijās un elektrodos atlikušie metāli pildīs leģējošo elementu funkciju, bet elektrolīti un citas piedevas pildīs reducējošo aģentu un kurināmā lomu, kā arī daļa neizreaģējošo elementu nonāks izdedžos. Ierosinātāja norādījusi, ka Ni–Cd bateriju un akumulatoru aktīvo elektrodu materiālu sastāvā ir C, Cd, Co, K, Ni, un, izdalot kadmiju no baterijām un akumulatoriem, atlikušais sastāvs ir atbilstošs, lai to kā leģējošo piedevu varētu pievienot metāllūžņiem. Savukārt sārnu saturošas (Zn–C un Mn–sārnu) baterijas satur Mn, Sn, Cu, Ni, ar organisku materiālu piesūcinātu papīru, bitumenu, elektrolīta pastas sastāvā ir Zn, K, kā arī neliels Hg daudzums, kas var būt tikai tā saucamajās “*podziņbaterijās*”, bet tās ir vizuāli viegli atšķirojamas un nenonāks ne vakuumkrāsni, ne stāvceplī. Arī šajā gadījumā pēc cinka izdalīšanas no kopējā maisījuma, atlikums ir bez papildus apstrādes pievienojams metāllūžņiem stāvceplī;
- 3.7.6. nākamajā etapā izkausēto masu plānots novirzīt uz leģēšanas kameru, kur atbilstoši pasūtītāja norādītajai specifikācijai plānots pievienot papildus leģējošos elementus (kā leģējošās piedevas plānots izmantot FeSi, SiO, CaF₂ un Al₂O₃). Detalizētāk esošās kausēšanas stāvcepla krāsns parametri un darbības principi, kā arī leģēšanas procesa apraksts ietverti Atļaujā. Brīdī, kad izkausētās masas sastāvs

atbildīs noteiktai specifikācijai, šķidro metālu plānots izliet transportēšanas kausā, no kurienes to plānots izliet speciālās formās, kuras izgatavo no veidzemes, kas savukārt sastāv no kvarca smilts, māla maisījuma un ūdens;

- 3.7.7. tehnoloģiskā procesa beigās atlietos un atdzisušos tērauda blokus plānots izņemt no formu kastēm, attīrīt no veidzemes un sagatavot nosūtīšanai klientiem. Kā gatavā produkcija tiks iegūts 750t tērauda gadā.
- 3.8. Attiecībā uz tehnoloģiskajā procesā ieviešamo vakuumiekārtu Ierosinātāja norādījusi sekojošo:
  - 3.8.1. vakuumiekārtā Ni–Cd akumulatoru, Ni–Cd un sārnu saturošu bateriju pārstrāde notiks, pamatojoties uz īpašību, ka, karsējot dažādus metālus saturošu maisījumu vakuumā un temperatūrā, kas atbilst atgūstamā metāla viršanas temperatūrai, un atdzesējot radušos tvaiku, ir iespējama metāla efektīva izdalīšana (sublimācija) no maisījuma (Detalizētāk vakuumiekārtas parametri un darbības princips atrodams Izvērtējuma materiālos);
  - 3.8.2. izvēlētā kadmija un cinka reģenerācijas metode ir piemērota mazas un vidējas jaudas ražotnēm, un tā nodrošina augstu atgūstamā metāla tīrības pakāpi. Ierosinātāja norādījusi, ka kadmija daudzums atkarībā no izejmateriāla veida var būt robežās 27 – 40% no Ni–Cd akumulatoru Cd elektrodu masas, savukārt cinka daudzums var būt robežās 9 – 25% no sārnu saturošu bateriju masas. Atgūstamā šo metālu daļa var sastādīt līdz pat 98% (Ierosinātājas iesnieguma 1.pielikumā atrodams, ka atgūstamā metāla iznākums ir 90 – 95%), un tīrības pakāpe ir ne zemāka par 99%. Uzsākot darbību, minētos raksturlielumus plānots noteikt katrai pārstrādājamajai partijai atsevišķi;
  - 3.8.3. plānotā vakuumkrāsns ir slēgta tipa reaktors, un tās izmantošana nerada papildus emisijas gaisā, tāpēc nav nepieciešams izdarīt grozījumus Atļaujas izdošanas laikā sagatavotā *Stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta* (turpmāk – Emisijas limita projekts) emisijas avotu un apjomu raksturojošās tabulās. Paredzētās Darbības ietvaros nav plānots mainīt arī kopējo pārstrādājamo materiālu daudzumu (930t), turklāt par vakuumkrāsnī reģenerētā kadmija un cinka daudzumu plānots samazināt stāvceplī kausējamo materiālu apjomu, līdz ar tiek atstāti negrozīti arī Atļaujas izdošanas laikā veiktie emisiju aprēķini;
  - 3.8.4. elektriskās vakuumiekārtas, tāpat kā stāvceplja krāsns, dzesēšanai plānots izmantot ūdeni no Sarkandaugavas kanāla, ko plānots iesūknēt slēgtā dzesēšanas sistēmā un izmantot to recirkulējot caur 2m³ tvertni, kas novietota ražošanas cehā. Izmaiņas uzņēmuma darbībā neradīs būtiskas izmaiņas patērētajā ūdens apjomā. Vakuumkrāsns darbībai gadā paredzēts izmantot vidēji 4m³ ūdens – sistēmas tilpums ir 2m³, bet vidēji gadā vēl 2m³ plānots izlietot sistēmas papildināšanai vai pilnīgai ūdens nomaiņai. Pretēji stāvceplja dzesēšanai izmantotajam ūdenim, kas sistemātiski pēc noteikta cirkulācijas laika tiek novadīts atpakaļ Sarkandaugavas kanālā, vakuumkrāsns dzesēšanai izmantotais ūdens cirkulēs slēgtā sistēmā (Birojs secina, ka ūdens novadīšana notiks tikai sistēmas ūdens nomaiņas laikā);
  - 3.8.5. kadmija un cinka reģenerēšanas iekārta darbosies 5 dienas nedēļā 20 stundas dienā (no plkst. 4:00 līdz 24:00), savukārt kausēšana un leģēšana plānota 3 nedēļas mēnesī, 5 dienas nedēļā, 4 stundas dienā un materiālu piegāde un realizācija – 5 dienas nedēļā darba laikā. Lai pārstrādātu maksimālo pieprasīto akumulatoru un bateriju apjomu, maksimālais darba laiks (tikai šķirošanas un vakuumkrāsns ekspluatācijas iecirknī) varētu palielināties no 8 līdz 20 stundām diennaktī darba dienās. Viena tehnoloģiskā cikla laiks ir 3 stundas, un šajā laikā

apstrādājamā materiāla maksimālais daudzums ir 0,3t, tādējādi maksimālais ciklu skaits mēnesī, ņemot vērā, ka 340t akumulatoru satur ne vairāk kā 150t kadmija elektrodu ir 106 cikli, jeb vidēji 5 sublimācijas cikli vienā darba diennaktī. Pārvalde, rēķinot Paredzēto Darba ilgumu dienās un tīģeļa ietilpību, nonākusi pie citiem rādītājiem, secinot, ka dienā ir iespējams veikt 6,66 ciklus.

- 3.9. Atbilstoši Pārvaldes 2016.gada 10.februāra ziņojumam par pārbaudes rezultātiem Nr.521–009/2016 norādāms, ka no Atļaujas izsniegšanas brīža 2015.gadā līdz pārbaudes dienai Ierosinātāja nav uzsākusi piesārņojošo darbību. Ierosinātāja sniegusi informāciju, ka Atļaujā norādītās darbības plānots uzsākt pēc periodiskas darbības pretestības vakuumkrāsns uzstādīšanas un iekļaušanas Atļaujā, lai izpildītu Noteikumu Nr.485 27.2. un 27.3.apakšpunktā un Direktīvas 2006/66/EK 12.panta 4.punktā un 3.pielikuma B daļā noteiktās prasības bateriju un akumulatoru pārstrādei.
- 3.10. Paredzētās Darbības ietvaros nav plānots ražošanas procesa nodrošināšanai nepieciešamo palīgmateriālu (aktīvā ogle, kvarca smilšu un māla maisījums, mālzemes keramiskās lodes, FeSi, SiO, CaF₂, Al₂O₃, šķidrās stikls (Na₂O(SiO₂)_n, akmeņogles, dīzeļdegviela, skābeklis, slāpekļs un kalcijs oksīds) apjoma pieaugums. Ierosinātāja norādījusi, ka visas bīstamās ķīmiskās vielas un produktus, ko plānots izmantot ražošanas procesā (Ni–Cd akumulatorus un baterijas, skābekli, slāpekli, kalcijs oksīdu un dīzeļdegvielu), plānots uzglabāt darba drošības un vides aizsardzības prasībām atbilstošos apstākļos un izmantot tikai uzņēmuma normālas darbības nodrošināšanai nepieciešamajos apjomos.
- 3.11. Paredzētās Darbības ietvaros plānotā izejvielu (metāllūžņu, bateriju un akumulatoru) proporciju mainīšana neradīs būtiskas izmaiņas iepriekš plānoto ražošanas rezultātā radīto atkritumu sortimentā. Atbilstoši Ierosinātājas iesniegumam sagaidāms, ka līdz ar bateriju un akumulatoru apjoma pieaugumu vairākas reizes palielināsies (salīdzinot ar Atļaujā sākotnēji plānoto atkritumu apjomu pirms Atļaujas redakcijas izmaiņām) vienīgi atkritumu klases 191204 *Plastmasa un gumija* un atkritumu klases 191212 *Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei* atkritumi. Kopumā metāllūžņu, bateriju un akumulatoru pārstrādes procesā radīsies gan bīstamie, gan nebīstamie atkritumi. Attiecībā uz ražošanas rezultātā radītajiem bīstamajiem atkritumiem Ierosinātāja norādījusi, ka saņemto materiālu priekšapstrādē un šķirošanā var rasties no smagā autotransporta Ni–Cd akumulatoriem izlietais elektrolīta (atkritumu kods 160606) šķīdums ar paredzamo apjomu lielāku par 1t, tomēr Ierosinātāja vērsusi uzmanību, ka elektrolīta daudzumu ir grūti prognozēt, jo plānots pieņemt galvenokārt jau iztukšotus akumulatorus (pildītu bloku transportēšana ir apgrūtināta). Bīstamo atkritumu īslaicīga uzglabāšana plānota bīstamo atkritumu uzglabāšanai atbilstošos konteineros zem nojumes un uz betona seguma, tāpat arī pārējos ražošanas rezultātā radītos atkritumus plānots uzglabāt slēgtos konteineros, kurus pēc iespējas novietos uz preču paliktņiem, zem nojumes uz betonēta seguma. Visu atkritumu uzskaitē plānota atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un tie tiks nodoti tikai komersantiem, kam ir atbilstošas atļaujas. Šeit attiecībā uz metāllūžņu, bateriju un akumulatoru pārstrādes rezultātā radītajiem krāsns izdedžiem Ierosinātāja norādījusi, ka, ņemot vērā, ka leģēšanai ir paredzēts izmantot baterijas, pastāv iespēja, ka pēc izdedžu sastāva testu veikšanas, tie varētu tikt nodoti nevis deponēšanai, bet turpmākai pārstrādei atbilstošā uzņēmumā. Kopējais uzņēmuma ražošanas rezultātā radīto atkritumu daudzums nepārsniegs 90t/gadā. Vienlaicīgi uzņēmumā glabāsies līdz 44t metāllūžņu, akumulatoru un bateriju (no tiem īslaicīgā uzglabāšanā teritorijā atradīsies 22,2t bīstamo atkritumu – 22t Ni–Cd baterijas un akumulatori un 0,2t atsevišķi savākti elektrolīti no baterijām un akumulatoriem) un līdz 3t ražošanas atkritumu.

3.12. Atbilstoši Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam grafiskajām daļām “Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” un “Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi” norādāms sekojošais:

3.12.1. Īpašums atrodas zonējumā “Ražošanas un komercdarbības apbūves teritorija (R)”, kā arī neliela daļa Īpašuma teritorijas gar Sarkandaugavas kanāla krasta līniju atrodas zonējumā “Apstādījumu un dabas teritorija (A)”;

3.12.2. Īpašums robežojas ar Rīgas brīvdostas teritoriju;

3.12.3. Ierosinātājas nomātā teritorija atrodas Daugavas upes aizsargjoslā;

3.12.4. Īpašums atrodas Daugavas HES avārijas riska applūšanas robežas teritorijā;

3.12.5. Īpašums atrodas 5km zonā ap starptautiskās lidostas “Rīga” un projektējamā lidlauka “Spilve” kontrolpunktiem, kur objektu būvniecībai, kuru absolūtais augstums par 30 m un vairāk pārsniedz kontrolpunkta absolūto augstumu, saņemama Civilās aviācijas aģentūras atļauja;

3.12.6. Īpašums atrodas 15 km zonā ap starptautiskās lidostas “Rīga” kontrolpunktu, kur darbību veikšanai, kas veicina putnu koncentrāciju, saņemama Civilās aviācijas aģentūras atļauja.

3.13. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmu „Ozols” Darbības Vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, kā arī tieši nerobežojas un nepieklaujas tai. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir dabas liegums “Krēmeri”, kas atrodas aptuveni 1,7km attālumā no Paredzētās Darbības norises vietas. Pārvalde Izvērtējumā nav norādījusi uz to, ka Darbības Vietā būtu konstatētas īpaši aizsargājamās sugas, to dzīvotnes un īpaši aizsargājamie biotopi, kā arī tādi nav norādīti Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”.

4. Šī vērtējuma ietvarā secināms, ka:

4.1. Paredzētās Darbības ietvaros esošā čuguna un tērauda lietņu ražotnē, kuras darbībai Ierosinātāja saņēmusi Atļauju un kurā Ierosinātāja atbilstoši Pārvaldes veiktajai pārbaudei vēl nav uzsākusi darbību, plānots uzstādīt jaunu tehnoloģisko iekārtu – elektriskās pretestības tīģeļtipa vakuumkrāsni, kas no Ni–Cd akumulatoriem un baterijām ļaus reģenerēt kadmiju un no sārnu saturošām baterijām – cinku. Līdz ar jaunās tehnoloģijas ieviešanu paredzēts mainīt Atļaujā iepriekš noteiktās izejvielu proporcijas, palielinot pārstrādājamo akumulatoru un bateriju daudzumu un samazinot pārstrādājamo metāllūžņu daudzumu, tādējādi saglabājot nemainīgu kopējo pārstrādājamo materiālu daudzumu. Norādāms, ka sākotnēji Ierosinātājai tika izdota Atļauja darbībai, kas paredzēja čuguna un tērauda kausēšanas stāvcepla krāsni pārstrādāt gan metāllūžņus, gan ievērojami mazākos daudzumos nolietotos Ni–Cd akumulatorus, Ni–Cd baterijas un sārnu saturošas baterijas, taču pēc Atļaujas izdošanas Pārvaldē vērsās LASUA, norādot, ka Ierosinātājas plānotās tehnoloģijas nevar nodrošināt minēto akumulatoru un bateriju pārstrādi atbilstoši Direktīvai 2006/66/EK, Regulai Nr.493/212 un Noteikumiem Nr.485. LASUA ieskatā, kausējot samaltu bateriju masu, rodas lieli materiāla zudumi, un līdz ar to nevar tikt sasniegtas normatīvajos aktos noteiktās reģenerācijas normas. 2016.gada 26.februārī Pārvalde pieņēma lēmumu par Atļaujas atcelšanu daļā, kas attiecas uz bateriju un akumulatoru reģenerāciju. Pašlaik Ierosinātāja paredz ieviest tehnoloģiju, kas darbojas, pamatojoties uz īpašību, ka, karsējot dažādus metālus saturošu maisījumu vakuumā un temperatūrā, kas atbilst atgūstamā metāla viršanas temperatūrai, un atdzesējot radušos tvaiku, ir iespējama metāla efektīva izdalīšana (sublimācija) no maisījuma, turklāt norādīts, ka plānotā metode nodrošina augstu atgūstamā metāla tīrības pakāpi – no akumulatoriem un baterijām atgūstamā kadmija un cinka daļa var sastādīt līdz pat

98%, un tīrības pakāpe ir ne zemāka par 99%. Pārējo akumulatoros un baterijās esošo materiālu (izņemot sākotnēji no Ni–Cd akumulatoriem atdalītos elektrolītus, vadus, spaiļus, korpusus) kopā ar metāllūžņiem paredzēts kausēt stāvceplā krāsnī, iegūstot tēraudu (salīdzinoši nelielā daudzumā attiecībā pret stāvceplī ievadāmā materiāla daudzumu pārstrādes procesā radīsies izdedži un pelni). Akumulatoru un bateriju apsaimniekošanu, t.sk. pārstrādes procesu regulē īpašs tiesiskais regulējums, saistībā ar kuru Izvērtējuma materiālos norādīts sekojošais:

4.1.1. atbilstoši Noteikumu Nr.485 27.punktam un Direktīvas Nr.2006/66/EK 12.panta 2.punktā un 3.pielikumā minētajam apstrādes iekārtās jāpārstrādā vismaz 75% no Ni–Cd bateriju un akumulatoru vidējā svara, nodrošinot pēc iespējas augstāku iespējamu kadmija pārstrādes pakāpi, ja tas nerada nesamērīgas izmaksas, kā arī jāpārstrādā vismaz 50% no cita veida bateriju un akumulatoru atkritumu vidējā svara. Pārvalde norādījusi, ka no Noteikumu Nr.485 23.punkta izriet, ka iepriekš minētā tiesību norma attiecas uz bateriju un akumulatoru ražotājiem, kā arī komersantu, kas noslēdzis līgumu ar bateriju un akumulatoru ražotāju un, pamatojoties uz noslēgto līgumu, organizē un koordinē bateriju un akumulatoru atkritumu apsaimniekošanu. Lai gan Ierosinātājas vērtējumā uz to neattiecas Noteikumu Nr.485 27.punktā minētie bateriju un akumulatoru atkritumu apstrādes apjomi, jo Ierosinātājas ieskatā uzņēmums šo noteikumu izpratnē nav uzskatāms ne par bateriju ražotāju, ne apsaimniekotāju, tomēr Pārvaldes ieskatā, ņemot vērā, ka Ierosinātāja plāno piedalīties AS “*Latvijas Zaļais elektrons*” videi kaitīgo preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (Pārvalde ir saņēmusi vēstules ar informāciju, ka pie Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas ir vērsusies AS “*Latvijas Zaļais elektrons*” ar iesniegumu pievienot Ierosinātāju savai apsaimniekošanas sistēmai kā pārstrādātāju) un uzņēmumā veiktajai bateriju pārstrādei piemēro atkritumu reģenerācijas kodu R4, uzņēmumam ir jābūt spējīgam izpildīt normatīvajos aktos noteiktos bateriju un akumulatoru reģenerācijas apjomus. Vienlaikus norādāms, ka Pārvalde savā 2016.gada 10.februāra ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Darbības Vietā iekļāvusi Ierosinātājas sniegto skaidrojumu, ka Atļaujā norādītās darbības plānots uzsākt pēc periodiskas darbības pretestības vakuumkrāsns uzstādīšanas un iekļaušanas Atļaujā, lai izpildītu Noteikumu Nr.485 27.2. un 27.3.apakšpunktā un Direktīvas 2006/66/EK 12.panta 4.punktā un 3.pielikuma B daļā noteiktās prasības bateriju un akumulatoru pārstrādei;

4.1.2. LASUA vēstulē atzīmējusi, ka ar Regulu Nr.493/2012 tiek nodefinēts bateriju un akumulatoru pārstrādes process un noteikta pārstrādes efektivitātes aprēķināšanas kārtība, kas nozīmē, ka bateriju un akumulatoru pārstrādātājiem ir jānodrošina atgūto metālu vai to savienojumu masas uzskaitē. Atbilstoši Noteikumu Nr.485 27.¹punktam komersanti, kuri pārstrādā bateriju un akumulatoru atlikumus, nosaka šo noteikumu 27.2.apakšpunktā minēto kadmija pārstrādes pakāpi atbilstoši Regulas Nr.493/2012 3.pielikumam un šo noteikumu 27.3.apakšpunktā minēto bateriju un akumulatoru pārstrādes apjomu – atbilstoši Regulas Nr.493/2012 1.pielikumam. Ierosinātāja šajā sakarā uzskata, ka algoritmu un aprēķinu, pēc kura tiks noteikta precīza reģenerācijas pakāpe katrai no pārstrādātajām partijām, tai ir jāsaskaņo ar līgumpartneriem un Latvijas vides aizsardzības fondu brīdī, kad tiks slēgti sadarbības līgumi.

4.2. Paredzētā Darbība plānota esošā čuguna un tērauda ražotnē, kas atbilstoši Atļaujā norādītajam atrodas pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktā zonējumā “*Ražošanas un komercdarbības apbūves teritorija (R)*”, kur, kā norādījis Rīgas domes Pilsētas

attīstības departaments jau Atļaujas izdošanas laikā – Ierosinātājas piesārņojošā darbība ir atļautā zemes gabala izmantošana. Paredzētās Darbības norises vieta atrodas industriāli apbūvētā teritorijā, blakus bijušajai AS “*RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA*” teritorijai. Ņemot vērā minēto, secināms, ka Paredzētās Darbības ietekme nav saistāma ar antropogēnās noslodzes palielinājumu neskartā teritorijā, jo gan Darbības Vieta, gan tuvākā apkārtnē ir apbūvēta un cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā ietekmēta.

- 4.3. Paredzētās Darbības realizācija nav saistīta ar nozīmīgu būvniecības darbu veikšanu un tādējādi – ar būtisku fizikālu ietekmju (trokšņa, putekļu, vibrāciju un būvniecības atkritumu) rašanos, kas izpaužas būvniecības darbu veikšanas gaitā. Nelielu fizikālu ietekmju (piemēram, troksnis) rašanās ir iespējama vakuumiekārtas uzstādīšanas laikā, tomēr šīs ietekmes raksturojamas kā īslaicīgas un pārejošas, turklāt iekārtu plānots uzstādīt slēgtās telpās. Jebkurā gadījumā Paredzētās Darbības realizācijai nepieciešamie darbi plānojami un veicami tā, lai netraucētu piegulošo teritoriju izmantošanu. Lai izvairītos no iespējamiem avāriju riskiem, vakuumiekārtas uzstādīšanas un ražotnes darbības uzsākšanas laikā jāievēro droši un atbilstoši tehnikas ekspluatācijas paņēmieni.
- 4.4. Vērtējot Paredzētās Darbības laikā radīto ietekmi uz vidi, t.sk. cilvēkiem, ņemams vērā, ka Darbības Vietā jau agrāk ar čuguna un tērauda ražošanu ir nodarbojies cits komersants, kura darbību Ierosinātāja ir pārņēmusi, turklāt, lai gan šo darbību Ierosinātāja nav uzsākusi, tomēr tā tikusi vērtēta Ierosinātājai izdotajā Atļaujā, līdz ar to Darbības Vietā jau iepriekš ir bijis (un ir novērtēts) noteikts trokšņu, putekļu un gaisa piesārņojums, kā arī avāriju risks, līdz ar to pašlaik ir izsverams ar Paredzētās Darbības realizāciju saistītais ietekmju izmaiņu apjoms, tā būtiskums un ierobežojošie pasākumi. Paredzētā Darbība ir saistāma ar fizikālām ietekmēm, kas izpaudīsies ne vien vakuumiekārtas uzstādīšanas darbu laikā, bet arī turpmākas ražotnes darbības laikā:
  - 4.4.1. uzņēmuma darbība ir saistāma ar noteiktu pastāvīgu troksni, putekļiem un piesārņojošo vielu emisijām, ko radīs gan darbības ražotnē un Darbības Vietā kopumā, gan autotransporta plūsma, kas summēsies ar apkārtējā teritorijā esošo autotransporta plūsmu (gan attiecībā uz iekšējo transportu, gan transportu, kas piegādās izejmateriālu vai aizvedīs gatavo produkciju). Saskaņā ar Pārvaldes sniegto informāciju kopš piesārņojošās darbības pārņemšanas no SIA “*Baltic Titan*” Ierosinātāja nav veikusi saimniecisko darbību, līdz ar to Ierosinātājas darbības radītās ietekmes līdz šim Darbības Vietā nav izpaudušās. Vērtējot ražotnes darbības laikā radītās ietekmes, ko radīs transporta kustība, Ierosinātāja norādījusi, ka uzņēmuma darbība būtiski nepalielinās transporta plūsmu teritorijā, jo vidēji dienā tā varētu palielināties par 5 transporta vienībām, un noteicošo troksni apkārtnē rada blakus esošās Tvaika ielas transporta plūsmas. Arī iepriekš plānojot piesārņojošo darbību, Ierosinātāja ir paredzējusi šādu transporta plūsmas apjomu, tādējādi secināms, ka vakuumiekārtas uzstādīšana neradīs izmaiņas jau iepriekš plānotajā saimnieciskajā darbībā, kam tika izdota Atļauja. Turklāt norādāms, ka materiālu piegāde un realizācija plānota tikai darba dienās, bet brīvdienās un nakts stundās transporta kustība teritorijā netiek plānota;
  - 4.4.2. Paredzētās Darbības norises vieta neatrodas dzīvojamo māju tiešā tuvumā – tuvākās dzīvojamās mājas atbilstoši Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras karšu pārlūkam atrodas teritorijas plānojumā noteiktā *Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā (J)* aptuveni 0,1km attālumā no čuguna un tērauda ražotnes. Kopumā vērtējot ražotnes darbības radītās trokšņa emisijas, Ierosinātāja norādījusi, ka uzņēmuma darbības rezultātā neveidosies būtiskas trokšņa emisijas,

jo ražotnē neatrodas iekārtas, kas vienas stundas laikā rada par 40dB(A) lielāku ekvivalentu nepārtrauktu A-līdzsvarotu skaņas spiediena līmeni. Tāpat Ierosinātāja norādījusi, ka metāllūžņus plānots pieņemt konteineros, tāpēc nav paredzami trokšņa pārsniegumi, ko varētu radīt metāllūžņu iekraušanas un izkraušanas darbības, tos izberot. Biroja vērtējumā plānotās izmaiņas Atļaujā – vakuumiekārtas uzstādīšana neradīs būtisku trokšņu līmeņu pieaugumu attiecībā pret iepriekš plānoto darbību. Radīto traucējumu ietekme attiecībā uz tuvākajām dzīvojamām mājām vērtējama kā salīdzinoši maznozīmīga, jo plānotā vakuumiekārta atradīsies slēgtās telpās, tādējādi troksnis tiks slāpēts un tā izpausmes būtiskākas būs iekštelpās, bet nenozīmīgs apkārtējai videi ārpus telpām, turklāt Darbības Vietā jau agrāk cits komersants ir nodarbojies ar čuguna un tērauda ražošanu. Šajā sakarā Atļaujā Pārvalde norādījusi, ka sūdzības par troksni Darbības Vietā nav saņemtas. Kopumā, vērtējot Paredzētās Darbības realizāciju kontekstā ar Darbības Vietā jau agrāk notikušo saimniecisko darbību, nav sagaidāms, ka Paredzētā Darbība pie pārdomātas ražošanas organizācijas varētu radīt būtisku trokšņu emisiju pieaugumu. Jebkurā gadījumā norādāms, ka Ierosinātājam ir saistoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 “Trokšņu novērtēšanas un pārvaldības kārtība” nosacījumi;

- 4.4.3. lai novērtētu ar čuguna un tērauda ražošanu saistītās gaisa piesārņojošo vielu emisijas, SIA “*Vides Konsultāciju Birojs*” Atļaujas izdošanas laikā sagatavoja Emisijas limita projektu, secinot, ka Ierosinātājas iepriekš plānotās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” noteiktās robežvērtības teritorijās, kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem. Ierosinātāja norādījusi, ka uzņēmuma teritorijā piesārņojums tiks emitēts no stāvēceļa krāsns, kas darbojas ar akmeņoglēm un dīzeļdegvielu, divām dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertnēm, leģēšanas rezervuāra un formu sagatavošanas, savukārt plānotā vakuumkrāsns ir slēgta tipa reaktors, kura izmantošana nerada papildus emisijas gaisā, tāpēc nav nepieciešams izdarīt grozījumus Atļaujas izdošanas laikā sagatavotā Emisijas limita projekta emisijas avotu un apjomu raksturojošās tabulās. Ņemot vērā, ka Paredzētās Darbības ietvaros nav plānots mainīt arī kopējo pārstrādājamo materiālu daudzumu (930t), turklāt par vakuumkrāsnī reģenerētā kadmija un cinka daudzumu plānots samazināt stāvēceplī kausējamo materiālu apjomu, Ierosinātāja pamatojusi, ka tiek atstāti negrozīti Atļaujas izdošanas laikā veiktie emisiju aprēķini. Saskaņā ar Rīgas domes 2015.gada 22.septembra saistošo noteikumu Nr.167 “*Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli*” 2.pielikumam Darbības Vieta atrodas II zonā, kur piesārņojošo vielu – NO₂ un daļiņu PM₁₀ gada vidējā koncentrācija ir no 30 – 40μg/m³. Birojs akcentē Atļaujā norādīto - lai iegūtu informāciju par piesārņojuma emisijas atbilstību prasībām, kas noteiktas vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos, uzņēmumam nepieciešams regulāri veikt monitoringu;
- 4.4.4. attiecībā uz Paredzētās Darbības laikā radītajām smaku emisijām Ierosinātājas vērtējumā nav paredzama smaku veidošanās, tomēr Pārvalde, ņemot vērā, ka baterijas un akumulatorus, to elektrodus plānots apstrādāt noteiktā temperatūrā, pieļauj iespēju, ka radīsies šādam procesam raksturīgas smakas, ķīmisko vielu kušanas tvaiki, tādējādi norādot, ka uzņēmumam ir jānodrošina nozarē labākie pieejamie tehniskie paņēmieni attiecībā uz gaisa attīrīšanas iekārtām, lai maksimāli ierobežotu vidē nonākošos ķīmiskos savienojumus. Atbilstoši Atļaujai nav saņemtas sūdzības no iedzīvotājiem iepriekšējā operatora SIA “*Baltic Titan*”, kura darbību Ierosinātāja ir pārņēmusi, darbības laikā. Birojs norāda, ka

Ierosinātajai ir jānodrošina piesārņojošās darbības atbilstība Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumos Nr.724 "Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" noteiktajām prasībām.

5. Birojs konstatē, ka Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2011/92/ES (2011.gada 13.decembris) *par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu* (turpmāk – IVN Direktīva) 1.pielikuma 4.punkta a) apakšpunkts noteic, ka ietekmes uz vidi novērtējums obligāti jāveic rūpnīcām čuguna un tērauda sākotnējai kausēšanai (angliski - *Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel*), un šīs direktīvas 1.pielikuma 4.punkta b) apakšpunkts noteic, ka ietekmes uz vidi novērtējums obligāti jāveic neapstrādātu krāsaino metālu ražošanai no rūdas, koncentrātiem vai sekundārām izejvielām metalurģiskos, ķīmiskos vai elektrolītiskos procesos (angliski - *Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes*). Novērtējumu likuma 1.pielikuma 6.punktā ir apvienotas IVN Direktīvas 1.pielikuma 4.punkta a) un b) apakšpunkta darbības, kā rezultātā noteikts, ka ietekmes uz vidi novērtējums jāveic - „*Integrētas čuguna vai tērauda ražotnes un iekārtas krāsaino metālu ražošanai no rūdas, koncentrātiem vai metāllūžņiem, izmantojot metalurģiskos, ķīmiskos vai elektrolītiskos procesus*”.
6. Atbilstoši Novērtējuma likuma 1.pielikuma 6.punktam, ņemot vērā IVN Direktīvas 1.pielikuma 4.punkta a) apakšpunktu, secināms, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams iekārtām krāsaino metālu ražošanai, ja ražošanas procesā krāsainos metālus iegūst no rūdas, koncentrātiem vai metāllūžņiem (*secondary raw material; sekundārām izejvielām*), izmantojot metalurģiskos, ķīmiskos vai elektrolītiskos procesus.
7. Paredzētajai darbībai kadmija un cinka iegūšanai plānots izmantot vakuuma metalurģisku procesu, kas literatūrā pazīstams kā sublimācijas process vai vakuuma destilācija. Eiropas Komisijas vadlīnijās¹ (13.lpp.) par IVN direktīvas 1. un 2.pielikuma darbību definīcijas interpretāciju (angliski: *Interpretation of definitions of certain project categories of annex I and II of the EIA Directive*) attiecībā par direktīvas 1.pielikuma 4.punktu (*iekārtas krāsaino metālu ražošanai no rūdas, koncentrātiem vai sekundārām izejvielām metalurģiskos, ķīmiskos vai elektrolītiskos procesos*; angliski: *Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes*) norādīts, ka informāciju par ražošanas iekārtām krāsaino metālu ražošanai var atrast Eiropas Komisijas labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk – LPTP) vadlīnijās krāsaino metālu rūpniecībā: krāsainie metāli tiek ražoti no dažādām pirmējām un otrreizējām izejvielām. Pirmējās izejvielas tiek iegūtas no rūdas, kas ir jāizrok un tālāk jāapstrādā, pirms tās apstrādā metalurģiskos procesos, lai ražotu neapstrādātu metālu. Parasti šādu rūdu apstrādi veic tuvu rūdu raktuvēm. Otrreizējās izejvielas ir vietējie metāllūžņi, dūmvadu vai filtru putekļi, izdedži, atlikumi u.c. un tiem var veikt kādu iepriekšēju apstrādi, lai noņemtu pārklājuma materiālu (atsauce dota uz Atsauces dokumentu par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem krāsaino metālu rūpniecībā (2001.gada decembris)).
8. Birojs konstatē, ka atbilstoši LPTP vadlīniju² krāsaino metālu rūpniecībā (apstrādē) 5.nodaļas 5.1.10.2.apakšpunktā (406.lpp.) norādītajam otrs galvenais avots kadmija iegūšanai ir Ni-Cd bateriju pārstrāde, kur Ni-Cd baterijas vispirms iepriekš apstrādā termiski, lai noņemtu plastmasas pārklājumus, tad tiek karsēts slēgtā retortē, kur notiek metālu iztvaikošana, un kondensē kadmiju, kas pēc tam tiek ievietots veidnēs. Niķeļa un dzelzs atliekas pēc tam tiek pārstrādātas. Katrā no procesa stadijām izmanto augstas

¹ http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/interpretation_eia.pdf.

² http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/nfm_bref_1201.pdf.

kvalitātes ieguves un attīrīšanas sistēmas, lai novērstu putekļu, metālu un GOS, piemēram, dioksīnu rašanos. Reģenerācijas procesi var būt sarežģīti, un daudzi ir komerciāli konfidenciāli. Procesu apvieno vairākas metodes, piemēram, skalošanu, cementēšanu, vakuuma destilāciju u.c. Atbilstoši minētajai Ni-Cd bateriju apstrādes tehnoloģijai secināms, ka kadmiju iespējams iegūt ar vakuuma destilācijas procesu, pirms tam Ni-Cd baterijas termiski apstrādājot. Atbilstoši iesniedzējas sniegtajai informācijai Biroja ieskatā līdzīga ir arī sārnu saturošu bateriju apstrādes tehnoloģija.

9. Ņemot vērā iepriekšminētos faktus, t.sk. par Paredzētās Darbības specifiku, Birojs, pieņemot šo lēmumu, ir secinājis, ka Paredzētā Darbība neatkarīgi no tās apjoma atbilst Novērtējuma likuma 1.pielikuma „Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 6.punktā noteiktajam „Integrētas čuguna vai tērauda ražotnes un iekārtas krāsaino metālu ražošanai no rūdas, koncentrātiem vai metāllūžņiem, izmantojot metalurģiskos, ķīmiskos vai elektrolītiskos procesus”. Līdz ar to ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošana Ni-Cd bateriju, Ni-Cd akumulatoru un sārnu saturošu bateriju reģenerācijas iekārtas uzstādīšanai Darbības Vietā ir obligāti nepieciešamais, kā arī piemērotākais un samērīgākais risinājums, lai padziļināti izvērtētu darbības negatīvo ietekmju varbūtību un nozīmību, kā arī lemtu par Paredzētās Darbības pieļaujamajiem alternatīvajiem risinājumiem un Paredzētās Darbības iespējamajiem nosacījumiem.
10. Tā kā Paredzētā Darbība atbilst Novērtējuma likuma 1.pielikuma 6.punktā noteiktajai darbībai, kurai veicams ietekmes uz vidi novērtējums, vadoties no Novērtējuma likuma 3.panta, 4.panta (1)daļas 1.punkta, 11.panta 1.punkta a),b),d),e),f) un 2.punkta e)kritērijiem, Biroja skatījumā ir būtiski padziļināti izvērtēt Paredzētās Darbības radītās un sagaidāmās ietekmes, to būtiskumu, un izvērtēt pasākumu kopumu, kas būtu realizējami, lai samazinātu negatīvo ietekmju varbūtību uz apkārtējo vidi, un pārliecināties, ka tiek nodrošinātas normatīvo aktu prasības, ņemot vērā to, ka stāvceplī, ražojot tēraudu un čugunu, iespējama bīstamo atkritumu līdzsadedzināšana (*elektrolīti un citas piedevas pildīs reducējošo aģentu un kurināmā lomu*), savukārt vakuumkrāsns izmantošana krāsaino metālu (Cd un Zn) ieguvei no akumulatoru un bateriju lūžņiem pati par sevi ir jauna paredzētā darbība, kas atbilst obligātai izvērtēšanai vides aspektā.
11. Jāņem vērā, ka tiek plānots ievērojams pārstrādājamo Ni-Cd akumulatoru un bateriju daudzums, bet, ņemot vērā procesu specifiku, likumdevējs konkrētajam darbības veidam ir noteicis obligātu izvērtējuma veidu – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Līdz ar to pat neatkarīgi no plānotajiem darbības apjomiem un citiem darbības parametriem, šādai darbībai ietekmes uz vidi novērtējums ir obligāta procedūra.

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta (3)daļa un 66. panta (1)daļa; likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.², 4., 11., 13. un 14.¹.pants, 1.pielikuma 6.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pārvaldes 2016.gada 1.marta vēstule Nr.4.5.–05/1680, 2016.gada 29.februāra ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.RI16SI0022 un tam pievienotie materiāli, Biroja 2016.gada 18.marta vēstule Nr.8–01/370 “Par lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu” Ierosinātajai un 2016.gada 18.marta vēstule Nr.8–01/367 “Par lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu” Pārvaldei; 2015.gada 20.maija atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI15IB0042; 2015.gada 28.maija Pārvaldes lēmums Nr.RI15VL0111 “Par pārrakstīšanās kļūdas labošanu B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.RI15IB0042”; 2016.gada 26.februāra Pārvaldes lēmums Nr.RI16VL0104 “Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “RĪGA GREID” 20.05.2015. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI15IB0042 atcelšanu daļā, kas

attiecas uz bateriju un akumulatoru reģenerāciju”, iepriekš minētie fakti un to izvērtējums, kā arī piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Piemērot SIA „*RĪGA GREID*” ierosinātajai darbībai – Ni–Cd akumulatoru, Ni–Cd bateriju un sārņu bateriju reģenerācijas iekārtas uzstādīšanai un ar to saistītajām darbībām – Rīgā, Aptiekas ielā 21 (kad.Nr.0100 013 0164) – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188.panta (1) daļai un likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 14.¹ panta (2) daļai, šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189.panta (1) daļa) likumā noteiktajā kārtībā. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70.panta (1) daļa).

Direktors

(*paraksts**)

A.Lukšēvics

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

1. SIA „*RĪGA GREID*”, reģ.Nr.40103657446, Ģertrūdes iela 100-33, Rīga, LV-1009.
2. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, lielriga@lielriga.vvd.gov.lv.
3. Rīgas dome, riga@riga.lv.